

Hvor var du, Gud?

14. søndag efter trinitatis (II), 12. sep. 2004 i Århus og Løsning ved pastor Leif G. Jensen
Salmer: 4 - Mika 7,18-19 - 7 - 46 - 490 - 340 - 522

Johannes 5,1-15

Derefter var det en af jødernes fester, og Jesus drog op til Jerusalem. Ved Fåreporten i Jerusalem er der en dam, som på hebraisk kaldes Betesda; den har fem søjlegange. I dem lå der en mængde syge, blinde, lamme og krøblinge, som ventede på, at der skulle komme bevægelse i vandet. Til tider fór Herrens engel nemlig ned i dammen og bragte vandet i oprør. Den første, der kom ned i vandet, efter at det var bragt i oprør, blev rask, hvilken sygdom han end led af. Der lå der en mand, som havde været syg i 38 år. Da Jesus så ham ligge der og vidste, at han allerede havde været der i lang tid, sagde han til ham: "Vil du være rask?" Den syge svarede: "Herre, jeg har ikke et menneske til at hjælpe mig ned i dammen, når vandet er bragt i oprør, og mens jeg er på vej, når en anden i før mig." Jesus sagde til ham: "Rejs dig, tag din bære og gå!" Straks blev manden rask, og han tog sin bære og gik omkring. Men det var sabbat den dag; derfor sagde jøderne til ham, som var blevet helbredt: "Det er sabbat, og det er ikke tilladt dig at bære din bære." Han svarede dem: "Det var ham, som gjorde mig rask, der sagde til mig: Tag din bære og gå." De spurgte ham: "Hvem var den mand, der sagde til dig: Tag den og gå?" Men han, som var blevet helbredt, vidste ikke, hvem det var; for Jesus var gået sin vej på grund af menneskemængden på stedet. Senere mødte Jesus ham på tempelpladsen og sagde til ham: "Nu er du blevet rask; synd ikke mere, for at der ikke skal ske dig noget værre." Manden gik tilbage og fortalte jøderne, at det var Jesus, der havde gjort ham rask.

Det er søndag morgen, en af de mange dage i livet, hvor Gud vil gøre noget godt for dig og mig. Ligesom den lamme lå i nærheden af den dam, hvis vand til tider var lægende for et enkelt sygt menneske, når det blev bragt i bevægelse af en engel fra Gud, sådan er vi kommet sammen på helligdagen på det sted, Jesus har lovet at sætte sit ord i bevægelse for vores skyld. Jesus kommer i dag og vil gøre noget godt for os, ligesom han kom og gjorde noget godt for den lamme i evangeliet.

Et underligt spørgsmål

Jesus spørger den lamme: "Vil du være rask?" Vi studser. Skulle det være nødvendigt at spørge en syg, om han vil være rask? Alligevel rammer det måske både den lammes og vores situation: "Vil du være rask, eller ligger du ved dammen, fordi du nu engang plejer at ligge der?" Hvilke forventninger har du her til morgen? Den lamme mand havde ikke de store forventninger. Vi mærker på ham, at han nærmest havde givet op: "Herre, jeg har ikke et menneske til at hjælpe mig ned i dammen, når vandet er bragt i oprør."

Sådan kan der også være ting i vores liv, vi nærmest har givet op overfor. Vi sidder fast i problemet. Vi søgte hjælp i en periode, men faldt tilbage og har nærmest resigneret. Viljen blev svagere og svagere. Vi holdt op med at håbe. Vi havde ikke andre mennesker, som kunne hjælpe. Og vi kunne ikke hjælpe os selv.

Evangeliet fortæller, at der findes ét menneske, som kan og vil hjælpe. Guds Søn, som blev menneske! Han blev menneske for at give os liv. Jesus er det menneske, som vil hjælpe. Han kommer til Betesdas dam. Han opsøger lidelsen og spørger ind i den for at finde ind til os. Jesu tilstedeværelse og et ord fra ham ændrer alt. Hvor der ikke længere var håb, opstod håbet. 38 år med lidelse blev visket bort med Jesu ord. 38 års ventetid.

Vores spørgsmål

Men før vi går videre i teksten, har vi faktisk også et spørgsmål til Gud: "Hvor var du, Gud, i alle de 38 år, mens den lamme ikke blev hjulpet? Hvor var du, Gud, i de perioder i mit liv, hvor jeg måtte bære på lidelse og leve i stor nød?"

Lad os et øjeblik prøve at tænke tilbage på den lammes 38 år. Jesus var ca. 30 år, da han mødte manden ved Betesdas dam. Manden må altså være blevet lam ca. 8 år før Jesu fødsel. Da englen sang om den store glæde for hele folket, var manden allerede syg. Da Jesus som 12-årig fulgtes med sine forældre til Jerusalem, var manden syg på tyvende år. Måske lå han dengang i en af Jerusalems gader. Også året før begivenheden i dagens evangelium havde Jesus været i Jerusalem. "Hvor var du Gud? Hvor var du Jesus? Hvor var du i mit liv i går og sidste år?" Vi spørger nogle gange, fordi vi føler os forurettede. "Hvordan kan Gud tillade, at der skal være lidelse i mit liv - og i andres?" Jesus tager fat om problemet og viser os, at vi ikke skal sætte Gud på anklagebænken. Han siger til den lamme: "Synd ikke mere, for at der ikke skal ske dig noget værre." Vi fornemmer heraf, at Jesus og den lamme mand vidste, at der var en direkte sammenhæng mellem mandens lammelse og en synd, han engang havde begået. Måske i sin ungdom. Det, han dengang havde gjort, havde sat sig varige spor og ødelagt hans liv. Derfor havde han ikke noget at bebrejde Gud. Han havde snarere givet op.

Men hvad så, når der ikke er en åbenlys sammenhæng mellem sygdom og synd. Tænk f.eks. på Job fra Gamle Testamente. Han var ikke værre end sine raske venner. Job var et eksempel på, at mennesker kan komme ud for svære tider, uden at de har gjort sig specielt fortjent dertil. Nogle gange må man snarere konstatere, at mennesket, som lider, på mange måder har været et bedre menneske, end de fleste af dem, som ikke lider, og at den lidende måske endda lever Gud nær. Alligevel er der altid sammenhæng mellem synd og sygdom. Gud har åbenbaret for os gennem bibelens ord, at han på grund af synden i os mennesker har lagt vores liv ind under forgængeligheden (Romerbrevet 8). Døden kom ind i verden ved ét menneske og trængte igennem til alle mennesker, fordi de alle syndede (Romerbrevet 5). Her er svar på det vanskelige spørgsmål: Hvor var du, Gud, de 38 år? Svaret lyder sådan: Gud har på grund af synden givet os et liv under svære levevilkår. Men hvordan vil det ende?

Hvor er du, Jesus?

Dermed opstår et nyt og vanskeligere spørgsmål. "Hvor er du, Jesus, i sådan en smerte og håbløshed?" Evangeliet giver os det bedst tænkelige svar, når der fortælles: *Da Jesus så ham ligge der og vidste, at han allerede havde været der i lang tid.* Da den lamme og alle vi andre lå i synden og døden, sendte sin egen Søn til os. Gud ser enhver af os i synden og døden. *For således elskede Gud verden, at han gav sin søn, den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv (Joh 3,16).* Hvor er du, Jesus? Svaret lyder: Jesus er kommet ind i synden og døden. Han bærer verdens synd! Og han sejrer over døden med sin opstandelse. Hvilket godt svar!

Det betyder ikke, at en kristen er fritaget for lidelse og vanskelige vilkår i verden. Men ved troen på Jesus har vi fået det evige liv som vort sikre håb. Gud vil ikke, at vi bliver i lidelsen og døden for altid. Han lader os leve i lidelsens og dødens verden en tid, måske 38 år, måske længere og måske kortere tid. Nogle gange ser det ud, som om han tøver med at hjælpe os. Men det betyder ikke, at alt håb er ude. Bi på ham! Vent på ham!

Jesus helbredte heller ikke alle ved Betesdas dam. Det var ikke sådan, at der den dag gik 17 eller 35 væk fra dammen og var raske, men kun én. Mange syge og svagelige lå tilbage. Men på opstandelsens dag skal alle opstå fra gravene. Og de, som har modtaget tilgivelsen fra Gud ved

Jesus Kristus, skal gå ind til evig salighed. Men de, som bortforklarede deres skyld eller skød den på andre, og som ellers fortsatte livet uden Gud og hans hjælp, de skal gå bort til evig forbandelse. Derfor siger Jesus: *"Synd ikke mere, for at ikke noget værre skal ramme dig!"* Det værste, som kan ramme os, er Guds dom. Det er langt værre end legemlig lammelse. Det forkynnder Gud for os, når vi samles på helligdagen. Vi bliver mindet om det, vi gjorde forkert i går og i vores ungdom. Men samtidig står han hos os i egen person. Han rører os med tilgivelsen. Vi knæler og går til alters og modtager Jesu legeme og blod til syndernes forladelse.

Bårens og tilgivelsens betydning

Manden, som blev rask, fik nu den besked af Jesus: *"Tag din bære og gå!"* Derfor gik han omkring med sin seng på tempelpladsen i Jerusalem. Det skulle få en særlig betydning. For det var sabbat. Derfor lagde jøderne mærke til manden. De var ikke interesserede i, at manden var blevet helbredt. Derimod var de optaget af, at han overtrådte de regler, som deres skriftkløge havde forsynet det tredje bud med: nemlig at man ikke måtte bære så meget som en seng på helligdagen. "Du må ikke bære din seng. Det har du ikke lov til!" Det var deres eneste kommentar. Hvor fattigt! Så fattigt er det at leve uden tillid til Jesus Kristus. Så fattigt er det, hvis vi holder søndag for at bevise vor fromhed ved det, vi undlader at gøre, eller hvis vi fylder søndagen med alt det, vi selv synes er vigtigt at få gjort.

Ved at lade manden bære rundt på sin seng skabte Jesus røre iblandt jøderne. Den fortalte jo to ting: at manden engang var lam, og at han nu ikke mere var det. Og det var Jesus, som havde gjort ham rask. Dette dobbelte vidnesbyrd fortæller, hvorfor Gud har givet os det tredje bud: for at hans ord skal komme i bevægelse i vore hjerter, så vi indser og bekender vor synd, og så vi tror på Jesus Kristus og tager imod tilgivelsen.

Bær din synd frem for Gud. Gå i kirke i en menighed, hvor man tager synden og Guds dom alvorligt, og hvor man samles om den tilgivelse, Jesus er kommet til os med. Og bær tilgivelsen med dig hjem fra kirke. Det er det rette søndagsarbejde, at vi sammen bekender vore synder, tager imod tilgivelsen og tager den med os hjem. Den, som bærer på tilgivelsen, vil altid få en særlig betydning for andre. Ligesom manden med båren fortalte, at det var Jesus, der havde hjulpet ham, sådan kan vi fortælle videre, at Jesus har båret vores synd. "Det er ham, som har gjort mig rask i min sjæl! Det er ham, som alene kan opvække mig fra graven på den yderste dag!" Denne tro giver tryghed og håb i familie, i menigheden og i hverdagen. Guds Søn har hjulpet os i dag. Amen.